

Asia: VN/10644/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Reserviupseeriliitto ry (RUL) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisesta asiasta.

Asialla on iso merkitys Suomen turvallisuudelle nykyisessä ja nähtävissä olevassa kansainvälisessä tilanteessa. Voimassa oleva laki sotilastiedustelusta hyväksyttiin vuonna 2019 täysin erilaisessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa.

Hallituksen esityksellä toteutettaisiin hallitusohjelman mukaisesti tiedustelulainsäädännön kehittämisestä vastamaan nykyisiä ja tulevaisuudessa nähtävissä olevia kansallista turvallisuutta vaarantavia uhkia sekä kansallisesti että osana liittokuntaa. On itsestään selvää, että Puolustusvoimilla on oltava mahdollisuus toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä kaikissa valmiustilanteissa.

Lakiesityskokonaisuus perusteluineen on erittäin kattava. Keskeiset ehdotukset ovat perusteltuja ja esitetyt lisähenkilötyövuodet sisältyvät Puolustusvoimien tulevien vuosien suunnitelmiin. Nykyisestä laista on saatu vuosien aikana kokemuksia, joita on hyödynnetty lakiehdotuksen valmistelussa. Lakiesityksessä on kuvattu riittävällä tarkkuudella vuoden 2019 jälkeen tapahtuneet muutokset, tietoliikenteen kehittyminen sekä saadut havainnot nykytilan arviointeineen.

Saatujen kokemusten ja lainsäädännön käytännön soveltamistilanteiden yhteydessä havaittujen ongelmien kautta on muodostunut tarve arvioida uudelleen ottaen teknologian kehityksen sekä

laaja-alaisen vaikuttamisen eri ilmenemismuotoja. Nykytila ei vastaa enää todellista tilannetta eikä tarvetta. Vertailut eri maiden kesken on tehty kattavasti.

Lakiesityksessä on käsitelty kattavasti eri yhteyksissä perus- ja ihmisoikeuksiin sekä yksityiselämän suojaan liittyviä asiakokonaisuuksia. Samoin on huomioitu Euroopan ihmistuoimioistuimen ja Euroopan Unionin tuomioistuimen tekemiä päätöksiä erityisesti yksityisyydensuojaan liittyen.

Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on vahvistettu periaate, että kansallinen turvallisuus, sisältäen maanpuolustuksen, on yleisen edun mukainen tavoite ja kansallinen turvallisuus on merkittävämpi peruste kuin rikostorjunta ollen siten myös kauempana perusoikeuskirjan soveltamisesta.

Lakiesityksen tavoitteista on mainittu muun muassa se, että esitys parantaa tietoliikennetiedustelun osalta yksityisen viestin salaisuuden suojaa parantamalla samalla kuitenkin sotilastiedustelun tiedonhankintaa.

Suomen Reserviupseeriliiton näkemyksen mukaan olisi hyvä, että ehdotetut lait tulisivat voimaan viimeistään 1.6.2026.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Tuomas Kuusivaara

Janne Kosonen

Puheenjohtaja

Toiminnanjohtaja

Suomen Reserviupseeriliitto Suomen Reserviupseeriliitto

tuomas.kuusivaara@rul.fi

janne.kosonen@rul.fi

Puh. 040 530 2137

Puh. 050 5810 819

Suomen Reserviupseeriliitto on vuonna 1931 perustettu reserviupseereiden valmiuksia kehittävä aatteellinen ja toiminnallinen maanpuolustusjärjestö. Liiton 300 jäsenyhdistyksessä on 27.000 henkilöjäsentä.

Kosonen Janne
Suomen Reserviupseeriliitto ry